Xin đọc lại động tự *inventa est* trong câu Tin Mừng Matthêu 1: 18 một lần nữa:

Mầu Nhiệm Chúa Con Giáng Sinh qua Bào Thai Đức Nữ Tinh Trong đang cưu mang nhờ Ơn Thánh Thần *đã được inventa est cho GiuSe khám phá ra tường tận trước lễ Đính Hôn*.

LsNguyenCongBinh@gmail.com

Kính Mừng Năm Thánh GiuSe 2021

I: DẪN NHẬP VÀO TÁM CÂU Mat 1 :18 – 25

MAT 1:18: MẦU NHIỆM GIÁNG SINH ĐƯỢC KHỞI ĐỘNG

Hồng Ân Mầu Nhiệm Giáng sinh (Generatio **inventa est** **in utero habens de Spiritu Sancto** **đã được cho GiuSe biết để ông cố gắng tìm hiểu mà khám phá ra thật tường tận bởi ơn Chúa Thánh Thần bà Maria đang cưu mang Bào Thai Thánh trong lòng.**

(Động tự inventa est tuy ngắn gọn song nghĩa rất dài là *GiuSe đã được ơn cho biết Mầu Nhiệm Giáng Sinh và thấy cần cố gắng để biết rõ hơn nên đã cầu nguyện, tìm tòi thêm và kết quả là hiểu rõ ra và khám phá ra Mầu Nhiệm thật tường tận*. Sẽ bàn thêm trong phần IV.

Qua Kế Hoạch của Chúa Thánh Thần, Bào Thai Thánh ngự trong lòng Đức Nữ Tinh Trong chính là Chúa Con Giáng Thế, là Chúa EMMANUEL Ở Với Loài Người .

Chú Rể Giu Se được hiểu rõ Mầu Nhiệm và vai trò Đức Nữ Maria được chọn làm Mẹ, và vai trò của chính mình, bèn xin vâng Thánh Ý Chúa, hân hoan làm lễ Đính Hôn với Cô Dâu Đức Nữ Maria, để Hai Vị cùng hợp tác xây dựng Thánh Gia chờ đón Chúa Con sinh ra để cứu thoát loài người khỏi tội lỗi.

Và Cô Dâu Maria Mẹ Ngài đã bắt đầu có mang Bào Thai Thánh Giê Su, vào khi (cum) Maria Mẹ Ngài đã được hứa hôn cho Giu Se, trước khi (antequam) Hai Vị ở chung.

Phúc Âm Mattheu kể lại như thê. Chúng ta sẽ cùng tìm hiểu thêm Câu Mat 1: 18 trong bài này vì các bản dịch Công Giáo được đọc trong thánh lễ đã chỉ dịch chữ inventa est này sơ sài hoặc bỏ qua không dịch. Sẽ đọc trong các bài kế tiếp các câu Mat 1:19 tới 25.

MAT 1:19-20: GIUSE HIỂU VAI TRÒ MÌNH SONG VÌ KHIÊM HẠ NÊN THẤY MÌNH BẤT XỨNG

Song sau lễ Đính Hôn, th người thánh GiuSe càng ngẫm nghĩ càng thấy mình chẳng đáng với hai chức vụ cao quý là (a) *làm Cha Nuôi Chúa Con*, song là Chúa Cứu Chuộc của chính mình, Và (b) *làm chồng Đức Nữ Cao Sang* là Mẹ Sanh Ra Chúa.

Giu Se choáng ngộp với hoảng loạn sợ hãi , tinh thần căng thẳng tột độ, cho rằng thân phận mình quá thấp hèn bất xứng, khi lãnh nhận sứ vụ thì thành mối ô nhục cho Hai Mẹ Con.
Giu Se đã đau khổ rơi vào u mê, đến nỗi bủn rủn nghĩ đến rút lui, muốn xa lìa Hai Mẹ Con nên chần chờ cử hành lễ Rước Dâu.

MAT 1:21-23: MẦU NHIỆM ĐƯỢC GIẢI THÍCH RÕ RÀNG:

GiuSe đã được ơn soi sáng song còn e dè hoang mang nên Chúa gởi thiên thần đến giảng giải rõ hơn cho Giu Se rằng: Thánh Ý Chúa Ban Ơn Cứu Độ cho Loài Người phải được thể hiện

MỘT: Chúa Con đang được Maria Tinh Trong cưu mang và được sanh ra chính là Chúa EMMANUEL Xuống Thế Làm Người Để Ở Với Loài Người theo Thánh Ý Chúa CHA và Kế Hoạch cũng như Quyền Năng Của Chúa Thánh Thần. Chúa Con phải được ca vang là Giê+Su (tức YaVê Cứu Độ) vì chính là Đấng cứu thoát Dân người khỏi tội lỗi.

HAI: Để Chúa Con Làm Người thực hiện Thánh Ý trong Sứ Mạng Cứu Thế, thì Maria tuy thuộc loài người song được ơn Chúa chọn cộng tác làm Mẹ cưu mang và sanh ra Chúa Con. Và Giu Se, cũng là loài người song được ơn trao sứ mạng cộng tác với Maria chuẩn bị cho Ngôi Lời Giê Su được sanh ra và nuôi nấng lớn khôn.

Trong Kế Hoạch Ban Ơn Cứu Độ , Chúa CHA sai Con Một Xuống Thế là Một Mầu Nhiệm cũng là Hồng Phúc tuy lạ lùng khó hiểu cho Giu Se song Chúa cần Maria và GiuSe. Chúa chọn Gia Đình Thánh của GiuSe và Maria làm Tổ Ấm Thứ Nhất để Chúa Con sinh sống khi xuống thế làm người. Xin GiuSe đừng sợ mà hãy can đảm thể hiện điều Chúa muốn là đón nhậnngay Maria và Chúa Con Chưa Giáng Sanh.

MAT 1:24-25: GIU SE THỰC HIÊN THÁNH Ý CHÚA:

GiuSe được ơn Chúa đã thoát khỏi suy nghĩ miên man trong u mê

và được can đảm đứng lên thưa lại lời XIN VÂNG TRỌN VẸN,

Giu Se đã vui mừng không chỉ lập tức làm lễ Rước Dâu đơn thuần mà là thay mặt loài người, với Lòng Biết Ơn, cử hành Đại Lễ Đón Nhận Đức Nữ Tinh Trong và Bé Thơ GiêSu đang được cưu mang trong lòng về Thánh Gia để cùng Maria chào đón và săn sóc Chúa Giê Su Xuống Thế Làm Người và Ở Với Loài Người.

Kính Mừng Năm Thánh GiuSe đến toàn thể Quý Vị.

II- LỜI SÁCH THÁNH MATTHEU 1 : 18

Tin Mừng Tân Ước đã loan báo cho loài người Lòng Xót Thương Cứu Độ của Ba Ngôi Thiên Chúa. Vì các thánh Tông Đồ không thể cùng lúc có mặt tại nhiều nơi để rao giảng cho nên Tin Mừng Tân Ước được viết từ thế kỷ đầu theo tiếng Hy Lạp để chuyền tay đến từng cộng đoàn. Riêng Hai Tin Mừng LuCa và Tin Mừng Mat thêu có kể đến những ngày đầu tiên Maria và GiuSe đón chờ Chúa Cứu Thế Giáng Sinh và thời thơ ấu của Chúa Con theo Đức Nữ kể lại. ***Sự Giáng Sinh quả là là một Hồng Ân Đại Phúc thể hiện cho loài người song cũng là một Mầu Nhiệm đầu óc con người không thể thấu đạt trọn vẹn.***

Các thánh Tông Đồ chọn tiếng Hy Lạp viết Tân Ước vì thời ấy văn hóa và tiếng Hy Lạp là tiếng quốc tế chung, (chẳng hạn như bây giờ là thời của tiếng Anh,) để mọi người khác ngôn ngữ cùng có dịp nghe được hiểu được. Khi Chúa còn tại thế, Chúa cũng tiếp xúc với những người nói tiếng Hy Lạp. Song sau vài thế kỷ thì văn hóa Latinh từ từ thay thế văn hóa Hy Lạp cho nên Mẹ Hội Thánh chuyển Bản Tân Ước Hy Lạp, khoảng năm 384 dương lịch, sang tiếng Latinh do công lao của thánh Jerome gọi là Bản Tân Ước Vulgata (Bản Phổ Thông) để Lời Chúa tiếp tục được rao truyền. Sau 1400 năm, Mẹ Hội Thánh thấy bản này có vài lủng củng, do tay người phàm thêm hay bớt chữ cần trở về với nguyên bản của thánh Jerome, nên nhân dịp mở Công Đồng Chung Vatican II, ĐTC Thánh Phao lo VI và Gioan Phaolo II đã canh cải và ban hành lại năm 1979 với tên mới là Bản Tân Ước Nova Vulgata (Bản Phổ Thông Mới) cho chúng ta. Tạ Ơn Chúa.

Xin đọc lại **Câu Mat 1:18** vì đây là câu quan trọng mở đầu Tin Mừng với Mầu Nhiệm Giáng Sinh Hồng Phúc . *Xin cùng góp ý dịch câu Mat 1: 18 này, là điều quan trọng, theo Chính Bản Nova Vulgata vả Bản Cổ Hy Lạp của Mẹ Giáo Hội chứ không theo một dịch giả nào khác:*

Mat 1: 18 Iesu Christi autem generatio sic erat.

[MầuNhiệm] Sự Giáng Sinh của Đức YêSu KiTô thì (erat) **như sau:**

(Mệnh đề độc lập) (Generatio/ γένεσις,: sự giáng sinh hay gốc nguồn. " Sự" Giáng Sinh quả là là một Hồng Ân Đại Phúc thể hiện cho loài người song cũng là một Mầu Nhiệm đầu óc con người không thể thấu đạt trọn vẹn. GiuSe và Maria được cho biết Mầu Nhiệm này trước bất cứ ai. Chữ Mầu Nhiệm không có trong chính bản song được cung kính đọc thêm vì chữ "sự" quá tầm thường

Cum esset desponsata mater eius Maria Ioseph,

Vào khi (cum) Maria Mẹ Ngài đã được hứa hôn cho Giu Se,

(mệnh đề phụ # 1- ĐT esset chia thời subj imperfect chưa xong- bổ túc lý do, nguyên nhân và thời gian cho ĐT chính inventa est

antequam convenirent

trước khi (antequam) Hai Vị ở chung,

(mệnh đề phụ # 2, ĐT convenirent chia thời subj imperfect chưa xong) bổ túc thời gian cho ĐT chính inventa est

(Trong câu tiếp chủ tự của ĐT để trống, xin hiểu ngầm???)

inventa est ĐT **in utero habens de Spiritu Sancto.** (mệnh đề chính- ĐT *investa est* chia thời indic perfect đã xong).

Chú thích: Nghĩa của ĐT invenio là *tìm hiểu mà khám phá ra cách tường tận*. ĐT invenio viết theo thể thụ nhận (passive voice) , thời đã xong (perfect tense] ra inventa est: *Đã được cho tìm hiểu mà khám phá ra cách tường tận* . Song Mattheu cho hiểu ngầm cho nên hoặc *Maria* hoặc *Mầu Nhiệm Giáng Sinh* có thể làm chủ tự của động tự cho nên xin thử 2 cách dịch sau. Tuy còn vấp váp vì Mattheu chủ ý dùng thể thụ nhận (passive) , khó dịch lắm, song mong tất cả đều đúng, xin ý kiến quý vị và xin tùy quý vị lựa chọn.

Cách dịch #1. (Đức Nữ Maria) đã được cho Giu Se biết để ông cố gắng tìm hiểu mà khám phá ra thật tường tận (inventa est) bà Maria đang cưu mang Bào Thai Thánh trong lòng là do ơn Chúa Thánh Thần.

Cách dịch #2. Hồng Ân/ Mầu Nhiệm Giáng sinh (Generatio) **đã được cho GiuSe biết để ông cố gắng tìm hiểu mà khám phá ra thật tường tận (inventa est) bởi ơn Chúa Thánh Thần bà Maria đang cưu mang Bào Thai Thánh trong lòng**

Đó là Lời Chúa. TẠ ƠN CHÚA

Nhận xét về cách dịch #1- Maria làm chủ tự:

Theo kiểu hành văn La Hy, chữ nào, điều gì quan trọng mà người viết muốn nhấn mạnh thì thường được để ở vị trí chót cùng trong câu. Vd Trong Kinh *Gloria In Excelsis Deo Vinh Danh Thiên Chúa Trên Các Từng Trời* thì Danh Chúa CHA quan trọng nên được ca vang sau khi ta hát khen CHA với nhiều mệnh đề phụ trước. *Người nghe hiểu rõ dụng ý tác giả.*

> Vinh danh Thiên Chúa trên các tầng trời, và bình an dưới thế cho người thiện tâm. Chúng con ca ngợi Chúa, chúng con chúc tụng Chúa, chúng con thờ lạy Chúa, chúng con tôn vinh Chúa, chúng con cảm tạ Chúa vì vinh quang cao cả Chúa, ***Lạy Chúa là Thiên Chúa, là Vua trên trời, là Chúa Cha toàn năng!***
>
> Bản tiếng Anh thì đọc xuôi rằng. **Glory to God in the highest, and peace to his people on earth.**
> ***Lord God, heavenly King, almighty God and Father*!**
> we worship you, we give you thanks, we praise you for your glory.

Câu Mat 1:18 viết theo kiểu này. Chữ Spiritu Sancto chiếm chỗ chót vì chữ và nghĩa được Mattheu nhấn mạnh, rồi Mattheu lại cho *hai mệnh đề phụ* đi trước, kể lại ta nghe các sự kiện đã xẩy ra *sau* sự kiện chính (#1) là inventa est của mệnh đề chính. *Người nghe thời ấy hiểu rõ dụng ý tác giả* Mat theu muốn nhấn mạnh Spiritu Sancto và inventa est. (Xin cám ơn Cha giáo Laplante DCCT nhắc nhở như thế)

Song ta là người nghe thuộc các thế hệ sau Mattheu, sống với văn hóa và cách suy nghĩ khác biệt ngài cho nên không dễ đạt được ý ngài. Mattheu chưa kịp trình bầy sự kiện chính (#1) là inventa est trong mệnh đề chính thì hai tai chúng ta đã chuyển lên óc sự kiện #2 và #3: Lễ Hứa Hôn của Đôi Trẻ vừa xong thì Chú Rể GiuSe thấy ra **Maria có thai** trước ngày Rước Dâu. Khó hiểu hơn nữa là nhiều bản dich Công Giáo *không dịch rõ ĐT* inventa est này, *hay đã bỏ qua không dịch chữ quan trọng ấy* làm ta vội đi đến kết luận GiuSe bị bỡ ngỡ với Bào Thai vì ông đã không có cơ hội được biết gốc nguồn Bào Thai Thánh *trước* ngày đính hôn. Có đúng thế không?

Thưa sai lầm! **Inventa est/ Ngài đã được cho biết tường tận**. Ngài nghĩ đến xa lìa Đức Mẹ và Chúa Con chỉ vì lòng kính tôn Hai Vị. Xét theo văn pham thì inventa est (chia thời indicative, past perfect) , nói hành động *đã được khám phá cách tường tận về Bào Thai Thánh* **đã**

xong rồi. Rồi đến giai đoạn kế là cum esset (được)+ desponsata (hứa hôn) thì tình trạng hứa hôn đã khởi động (chia thời sụb imperfect) nhưng đang còn tiếp diễn mà chưa xong vì chưa rước dâu. ĐT convenirent.(cũng chia thời subjunctive imperfect) đang còn tiếp diễn mà chưa xong

Nhận xét về cách dịch #2. Generatio/ Sự Giáng Sinh làm chủ tự:

Song nếu câu ngắn gọn này mà ta đọc cách bình thường: *mệnh đề chính đọc trước, rồi đến hai mệnh đề phụ thì truy ra được các sự kiện xẩy ra theo thứ tự khi* Mattheu nói đến Hồng Ân/Mầu Nhiệm Giáng Sinh được Ba Ngôi Chúa CHA, Con Và Thánh Thần ban qua hai cộng tác viên Đức Nữ Maria Tinh Trong và Thánh Cả GiuSe*. Xin đọc lại câu theo thứ tự mệnh đề trước sau theo thời gian.*

(Mệnh đề độc lập) (Generatio: sự giáng sinh hay gôc nguồn)

Hồng Ân/Mầu Nhiệm/Sự Giáng sinh (hay **Gốc nguồn) của Đức YêSu KiTô thì** (erat) **như sau:**

(đây là mệnh đề chính).

Hồng Ân/ Mầu Nhiệm Giáng sinh ***đã được cho GiuSe biết để ông cố gắng tìm hiểu mà khám phá ra thật tường tận*** **bởi ơn Chúa Thánh Thần bà Maria đang cưu mang Bào Thai Thánh trong lòng**

(mệnh đề phụ # 1)) bổ túc lý do, nguyên nhân và thời gian cho ĐT chính inventa est

Vào khi (cum) Maria Mẹ Ngài đã được hứa hôn cho Giu Se,

(mệnh đề phụ # 2) thời gian cho ĐT chính

trước khi (antequam) Hai Vị ở chung,

Ta thấy ra chuỗi sự kiện trước sau theo thời gian:

(#1) LuCa cũng nói Đức Maria cũng được cho biết cặn kẽ về vai trò mình khi truyền tin.Theo Mattheu , Giuse đã được inventa est chỉ dẫn soi sáng tường tận về Ơn và Quyền Năng Chúa Thánh Thần, về Mầu Nhiệm Giáng Sinh , về Bào Thai Thánh, về Chúa Con, về Ơn Cứu Độ và về vai trò Đức Nữ Làm Mẹ Sanh Ra Chúa và trách nhiệm của chính mình là săn sóc Hai Mẹ Con. Cả một vấn đề lớn rộng ngoài sức hiểu biết của ta song ***Maria và Giu Se đã inventa est được cho hiểu cặn kẽ.***

Cần một thời gian dài để Maria và GiuSe hiểu được Bài Giáo Lý này chớ đừng đếm theo thời gian gọi là truyền tin chỉ khoảng 15 phút theo các câu được LuCa và Mattheu viết. Để Hai Vị hiểu theo inventa est, thời gian chắc chắn lâu dài hơn. Có thể cả tuần lễ. Anh chị bên Chính Thống tin rằng Maria được thiên thần gặp để truyền tin tại Suối Nazareth trong nhiều ngày . Có nhà nguyện kỷ niêm truyền tin tại đây.

(#2) Giữa Hai Vị chưa có liên hệ pháp lý gì song có lẽ biết nhau đã lâu.

(#3) Hai Vị thưa với cha mẹ cách nào đó. Hai bên bắn tiếng thuận hôn.

(#4) Hai Vị đồng ý hứa hôn để cùng lập ra Thánh Gia theo Thánh Ý.

(#5) Lễ Đính Hôn đã được hai bên chọn và đã cử hành.

(#6) Sau đó Chúa Con chấp nhận và xuống thai và thôi thúc GiuSe là Cha Nuôi đón nhận

(#7) Song trong khi ấy GiuSe còn đang chần chờ rước dâu vì nỗi sợ hãi e ngại sẽ nói đến trong câu Mat 1 : 19. Thánh Gia chưa được chuẩn bị

Nếu đoc vậy thì ta hiểu rằng Giu Se *không tình cờ* làm đám hỏi và Bào Thai Thánh *không* là điều ngỡ ngàng cho ngài. Tất cả mọi sự nằm trong Kế Hoạch của Chúa Thánh Thần với lời xin vâng của Hai Vị .
Mầu Nhiệm Giáng sinh đã inventa est được Thánh Ý giảng giải cho GiuSe, để ông *có cơ hội được biết , trước ngày quyết định Đính Hôn, GiuSe đã tìm hiểu và đã khám phá ra cách tường tận . GiuSe đã chính thức cử hành lễ nghi và đã hứa hẹn Rước Hai Mẹ Con về nhà mình.*

Nói đến đây, tôi phải vinh danh và nhớ ơn cha Nguyễn Thế Thuấn DCCT là người dịch cuốn Tân Ước. Cha là cha giáo bảo trợ bài viết cho tôi. Cha dạy nhiều điều, xin chỉ trích ra một trong những lời dặn chính của cha là tự gắng sức mà tìm tòi.(Cha viết bài này năm 1965, Nova Vulgata ban hành năm 1979)

> *" Chúng ta không thể lấy phương châm nào hơn là những lời của **Đức Piô XII** trong thông điệp **Divino Afflante Spiritu,** tức là một hiến chương cho công việc chú giải Công giáo. Điều ngài dạy đã hướng dẫn dịch giả (tức cha Thuấn) , chứ không phải một sở thích lập dị nào khác. Và cũng vì đó mà dịch giả không thể lĩnh nhận lấy những lời chỉ giáo khác do tự ảo tâm thiện chí thật, nhưng không hẳn là phù hợp với chính lời dạy của Thông điệp:*
>
> *" Sau khi chuẩn bị đàng hoàng, là học biết các tiếng cổ ngữ, và dự bị sẵn sàng những lợi khí của nghệ thuật bình luận, nhà chú giải Công giáo hãy tra tay vào phận việc này – phận việc tối thượng giữa hết các phận việc ký thác cho mình – tức là tra tầm cho ra và trình bày ý nghĩa chân chính của Sách Thánh. Trong khi thi hành công việc đó, nhà chú giải phải luôn luôn có trước mắt cái lớn nhất giữa vạn sự*

phải lưu tâm, tức là nhận ra vạch ra ý nghĩa của lời Kinh Thánh mà người ta gọi là "tự nghĩa". Tự nghĩa đó, họ phải hội ra với tất cả sự thận trọng phải có, nhờ sự hiểu biết ngôn ngữ, căn cứ vào mạch lạc, và hiệu đính với các đoạn song song" (Enchiridion Biblicum, số 550)

... ...

Điều dịch giả muốn là lấy chính bản Hi lạp mà dịch. Bản đó là bản duy nhất thực sự là lời Kinh Thánh có thần hứng; một điều mà không có bản nào khác có thể có, cho dẫu người ta dịch tài tình đến đâu đi nữa (1) hay là đã được dùng lâu đời trong Hội Thánh như bản latinh gọi là* ***bản Phổ thông Vulgata*** *(2**)*

(1*) Dịch giả có kê cứu Bible de Jerusalem, cũng như nhiều bản khác, nhưng không dịch một bản dịch. Về điểm này nhà xuất bản nhiều khi sửa sai ý của dịch giả vì chỉ dựa vào Bible de Jerusalem. Điều này độc giả thấy được ngay khi so chiếu với bản chính

(2**) Về uy tín bản Phổ Thông (Vulgata) coi Enchiridion Biblicum, số 549

[Xin xem: **ÍT LỜI THANH MINH CÙNG ĐỘC GIẢ do Cha NGUYỄN THẾ THUẤN DCCT**. Trích báo Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp số 191 tháng 4 năm 1965]

Cha nói khéo chứ "*nhà xuất bản*" nào vừa là nhà in sắp chữ mà lại vừa là nhà thẩm quyền duyệt xét đã coi thường tài học của ngài gần 10 năm cả tại Đất Thánh, rồi dám lấy hiểu biết riêng và quyền uy mình, nghĩ cha dịch sai và cho sửa lại bản Tân Ước cha đã dầy công dịch dựa theo bản Hy Lạp và cả bản Hip Ri. Tôi vinh hạnh được ngồi trong phòng ngài nghiên cứu các Microfilm trong cả mây chục hộp của ngài đầy phòng.

Cha Thuấn được phúc chết vì Đạo vào năm 1975 trong kỳ giảng Đại Phúc tại vùng núi Dalat giữa thời Đất Nước tranh tối tranh sáng. Vào thời ngài chỉ có Bản Phổ Thông Vulgata, chưa có Nova Vulgata, song những nguyên tắc của Đức Chủ Chăn Piô XII vạch ra đã làm nền tảng cho Nova Vulgata, nhất là nay các chữ trong Bản Hy Lạp trước đây vắng bóng nay được chuyển vào Nova Vulgata cách đáng kể.
http://www.sacredbible.org/articles/Matthew-Latin3-commentary.htm

Vậy xin theo chỉ dẫn của Cha Nguyễn Thê Thuấn mà cùng đọc Bản Hy Lạp để tìm về điều Thánh Mattheu muốn trình bày.

III. CÂU MAT 1:18 NHƯ ĐƯỢC VIẾT TRONG BẢN CỔ HY LẠP CODEX VATICANUS

Mọi bản cổ Hy Lạp khác đều viết câu Mat 1:18 đầy đủ như vậy, có chữ **heurethê** trong ấy. Ta hiện còn nhiều **bản cổ Hy Lạp** của các giáo đoàn khác nhau để lại song Ba Bản Cổ cổ xưa nhất viết trên giấy làm bằng da trừu cán mỏng khoảng thế kỷ thứ ba là:

- **Codex Vaticanus** được lưu giữ tại Viện Bảo Tàng Vatican-- -
  Codex Washington- Dimai của giáo đoàn Dimai Ai Cập
- **Codex Sinaiticus** tìm được trên tu viện núi Sinai Ai Cập

Xin trưng hình câu Mat 1:18 chụp lại từ Bản Cổ **Codex Vaticanus**.

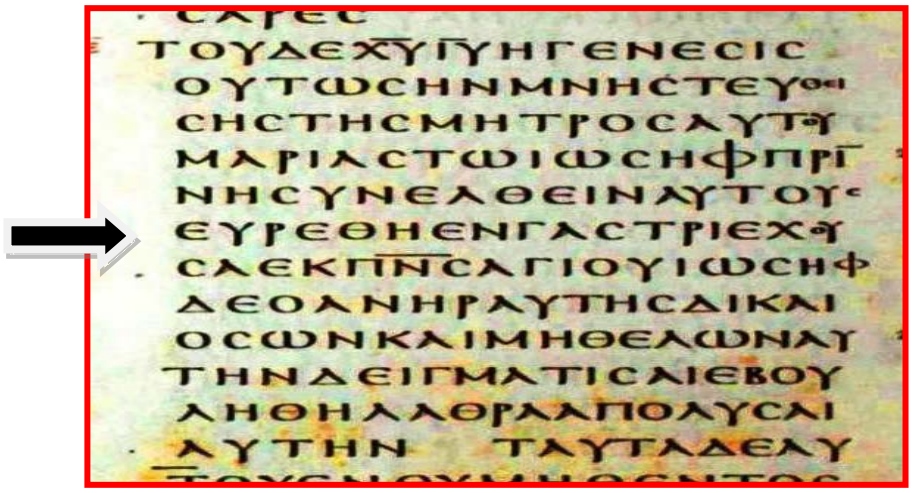

Codex Vaticanus.

Mat 1:18 ΤΟΥ ΔΕ ΧΥ ΙΥ [viết đủ chữ ΧΡΙCΤΟΥ ΙΗCΟΥ]
Phên âm Tou de Christou Iêsou
Η ΓΕΝΕCΙC ΟΥΤΩC ΗΝ· ΜΝΗCΤΕΥΘΕΙCΗC
hê genesis houtôs ên --- Mnêsteutheisês
ΤΗC ΜΗΤΡΟC ΑΥΤΟΥ ΜΑΡΙΑC ΤΩ ΙΩCΗΦ
tês mêtros autou Marias tô Iôsêph,
ΠΡΙΝ Η CΥΝΕΛΘΕΙΝ ΑΥΤΟΥC
prin ê sunelthein autous,
ΕΥΡΕΘΗ ΕΝ ΓΑCΤΡΙ ΕΧΗΟΥCΑ
heurethê en gastri echousa
ΕΚ ΠΝC [viết đủ chữ ΠΝΕΥΜΑΤΟC] ΑΓΙΟΥ·
ek Pneumatos Hagiou
[Chữ ΕΥΡΕΘΗ / Latin INVENTA ÉST nằm theo hàng thứ 6]

Tôi xin viết lại tách rời nhiều chữ cho dễ đọc hơn. Nếu computer của quý vị không chấp nhận font chữ Hy Lạp P39 thì xin đoc theo phiên âm như sau:

Tou de Christou Iêsou hê genesis houtôs ên.
Mnêsteutheisês tês mêtros autou Marias tô Iôsêph,
prin ê sunelthein autous,
heurethê en gastri echousa ek Pneumatos Hagiou.

Sau đây là bản dịch latinh câu Mat 1:18 trong **Vulgata** của thánh Jerome và **Nova Vulgata** của hai thánh Chủ Chăn Phaolo VI & GP II

Vulgata: Mat 1: 18 Christi autem generatio sic erat : cum esset desponsata mater ejus Maria Joseph, antequam convenirent *inventa est* in utero habens de Spiritu Sancto
http://vulsearch.sourceforge.net/html/Mt.html

Nova Vulgata: Mt 1:18 Iesu Christi autem generatio sic erat . Cum esset desponsata mater eius Maria Ioseph, antequam convenirent
***inventa est* in utero habens de Spiritu Sancto.**
https://www.vatican.va/archive/bible/nova_vulgata/documents/nova-vulgata_nt_evang-matthaeum_lt.html#1

IV. Động Tự HEURETHÊ / INVENTA EST NHƯ ĐƯỢC DỊCH THEO VÀI BẢN DỊCH CÔNG GIÁO

Vì chúng ta không rành cổ ngữ nên phải dựa vào học giả mong được nghe đúng Lời đúng ý Sách Thánh. Vậy xin đọc hai bản dịch danh tiếng sau:

1. Bible of Jerusalem[18] **This is how Jesus Christ came to be born. His mother Mary was betrothed to Joseph; but before they came to live together she was found to be with child through the Holy Spirit.** https://www.catholic.org/bible/book.php?id=47

2. New American Bible/USCC **18 Now this is how the birth of Jesus Christ came about. When his mother Mary was betrothed to Joseph,* but before they lived together, she was found with child through the holy Spirit.** https://bible.usccb.org/bible/matthew/1

Nhân xét riêng: Kính xin thẩm quyền giải thích rõ hơn.
(1) Như đã nói trên, vì Bible of Jerusalem và NAB dịch trung thành theo sát thứ tự các chữ Mattheu sắp đặt trong Mat 1:18 nên cho ta nghe trước *hai mệnh đề phụ* và các sự kiện đã xẩy ra theo hai mệnh đề ấy, *rồi sau đó mới* nghe sự kiện chính *là inventa est /she was found* của mệnh đề chính nên ta khó hiểu khi phải vận dụng đầu óc để phân tích câu.
Lại nữa, Bản Hy Lạp không có chữ **BUT/ nhưng** song nay chữ này được thêm vào để phân rõ 2 thời điểm *sau lễ đính hôn song trước khi Hai Vị ở chung thì Đức Maria có thai, cho nên vào lúc nào Giu Se mới biết Bào Thai là do Thánh Thần (?) Sao ông lại biết là do Thánh Thần (?) Ai cho ông biết(?)*

(2) **heurethe /inventa est** dịch sang tiếng Anh theo ĐT **TO FIND - she was found cô Maria được tìm ra đang có mang** . Tôi thật tình bị hoang mang . Hai bản dịch không cho thêm chú thích cho nên

ta không thể rõ ý Mattheu muốn viết điều ấy quan trọng đến đâu bởi cứ theo tự điến mà hiểu thì **đt** **to find / she was found** có thể mang nghĩa *vô tình được tìm ra không cần cố gắng nào* . Sự thật ra sao? Chẳng lẽ Lời Chúa phải được hiểu theo tự điển Anh, Pháp hay sao? Phần phân tích văn phạm câu xin hẹn bài khác

Xin xem: [Essential Meaning of *find:* 1 **:** to discover (something or someone) without planning or trying to **:** to discover (something or someone) by chance https://www.merriam-webster.com/dictionary/find

Xin nghe thêm một bản tiếng Pháp gây thêm khó hiểu:

3. Matthieu 1:18 French: Louis Segond **Voici de quelle manière arriva la naissance de Jésus-Christ. Marie, sa mère, ayant été fiancée à Joseph, se trouva enceinte, par la vertu du Saint-Esprit, avant qu'ils eussent habité ensemble.**
https://www.bible.com/bible/93/MAT.1.LSG

Bà Maria se trouva enceinte / Bà tự thấy có mang hay sao (??)

Ta lại thấy trong hai bản dịch tiếng Việt sau đây, động tự **heurethe / inventa est** **đã bị cắt / không được dịch** mà không có chú thích diễn nghĩa kèm theo. ĐT của mệnh đề chính là chữ rường cột tạo nên câu. Nghĩ quan trọng. Kính xin thẩm quyền giải thích rõ hơn.

4. Nhóm Phụng Vụ Giờ Kinh: **18 Sau đây là gốc tích Đức Giê-su Ki-tô: bà Ma-ri-a, mẹ Người, đã thành hôn với ông Giu-se.(*dấu chấm)** **Nhưng** **trước khi hai ông bà về chung sống, bà đã có thai do quyền năng Chúa Thánh Thần.**
http://www.conggiaovietnam.net/kinhthanh/tanuoc.htm

5. Ủy Ban Phụng Tự CGVN: **Chúa Kitô giáng sinh trong hoàn cảnh sau đây: Mẹ Người là Maria đính hôn với Giuse, trước khi về chung sống với nhau, đã thụ thai bởi phép Chúa Thánh Thần**. http://www.conggiaovietnam.net/index.php?m=home&v=detail&ia=21089

Trong các câu trên ta thấy khó hiểu vì thứ tự mệnh đề trong câu bị xáo trộn, mệnh đề phụ hình như được chuyển ra mệnh đề độc lập. Có thể gây lạc nghĩa . Cái khó là làm sao đọc và hiểu chữ (vd **inventa est**) cho đúng ý Mattheu và dịch sao cho đúng? Vậy sau khi trưng Bản Cổ Hy Lạp như cha giáo Nguyễn Thế Thuấn khuyên , ta phải tự mình đi tìm ***tự nghĩa*** của chữ ấy vậy. Xin nghe tiếp vài lời của cha giáo Nguyễn Thế Thuấn. Rằng:

"Tiếng dùng là tiếng một thời, của một người nhất định trong một xã hội nào đó. Vậy phải cố gắng như lời Đức Piô XII dạy: Trở lại bằng tinh thần trong các thế kỷ xa xăm đó. Ngài lại dạy điều đó là một sự nhất thiết phải làm" Omnino oportet mente quasi redeat

interpres ad remota illa orientis seacula" (Enchiridion Biblicum, số 558), để hiểu văn bản như những người đã soạn ra và độc giả tiên khởi đã hiểu. Nghĩa là không được hiểu như người đời sau đã hiểu sau bao nhiêu phát triển về thần học, đạo lý, cũng như đời sống thiêng liêng đạo đức.

Muốn thế thì phải biết từ ngữ, mẹo luật, công thức, xã hội, văn hóa của thời xưa. Và từ trong việc hiểu tư tưởng, thì phải chú trọng đến những điều mà người ta thường không quan tâm, nhất là tư tưởng Á đông chúng ta có khi không đặt tầm ý nghĩa đặc biệt: những chữ nối tư tưởng như: "Bởi vì, vậy, nếu, ngõ hầu, để, bấy giờ (theo nghĩa nối ý chứ không phải theo nghĩa thời gian)". Rồi phải để ý đến những tiếng tác giả dùng một cách cố ý. Trong khi ấy, thì cho dẫu muốn đổi tiếng khác cho dễ nghe cũng đành phải ép bụng mà lập lại (1)*

(1*) Thí dụ Yn 1:39 dịch giả đã cố ý lặp lại hai lần tiếng "**lưu lại** ". Nhà xuất bản vì không rõ chỗ dụng ý nên đã sửa lại khác cho dễ nghe.
Hay Ga3 16-29, tiếng **"miêu duê**" dùng suốt chương đã bị sửa đổi vài nơi thành " **dòng giống**" . Đã hằn "**miêu duê**" ít dùng , nhưng cần thiết cho lý luận của thánh Phao lô trong đoan này (ÍT LỜI THANH MINH CÙNG ĐỘC GIẢ do Cha NGUYỄN THẾ THUẤN) \

V. Lời Chúa Mat 1:18 viết động tự *HEURETHÊ* (Hy Lạp) và *INVENTA EST* (Latinh) để nói lên điều gì? Thưa: GiuSe đã được cho rõ Mầu Nhiệm trước khi làm lễ Húa Hôn

Mattheu viết rất rõ mệnh đề chính trong câu Mat 1: 18 có động tự
heurethê (ĐT) **en gastri echousa**(BĐT) **ek Pneumatos Hagiou.**
Nova Vulgata dịch theo tiếng Latin là
inventa est (ĐT) **in utero habens** (BĐT) **de Spiritu Sancto.**
Greek Đt heurisko đổi sang thể thụ nhận / aorist past tense là heurethê:
Latin: đt inventa est đổi sang thể thụ nhận / perfect tense ra inventa est
Tôi chỉ là học trò nên đoạn này tuy có cố gắng song khó viết, vì Latinh Hy Lạp không đơn thuần như tiếng Việt cho nên sẽ không thể trình bày theo thứ tự lớp lang và dễ hiểu . Xin bậc cao minh bổ túc cho

Nguyên tắc chính: **Tân Ước chính là cuốn tự điển và từ điển đầu tiên** cho ta, **"*để hiểu văn bản như những người đã soạn ra- là các thánh sử - và độc giả tiên khởi - là giáo dân các thế kỷ đầu tiên- đã hiểu. "***

Sau đó ta mới nên truy tầm thêm tự điển của học giả. Có nhiều tự điển Hy Lạp Latinh trên mạng song riêng tôi khi tra nghĩa môt chữ (vd chữ **εὑρίσκω - heuriskó - heurethe (**latin **INVENIO – inventa est)** của Mat theu thì thường tôi tìm cùng chữ ấy mà Mattheu viết trong đoạn khác, rồi cả trong quyển Tân Ước nữa để hiểu và so sánh ý nghĩa. *Nếu*

gặp câu chính Chúa nói chữ ấy thì còn gì hơn. Tự điển của học giả có thể cho ý nghĩa mới, nghĩa xa, không thích hợp với Sách Thánh. Tôi được gặp lại Cha Thống nhà mình tại Cali sau cả 20 năm xa cách và hỏi tại sao thời ấy các cha thích dạy về Cicero, Cesar mà không dạy về Mattheu, Luca v.v...Cha cười.

Xin nghe vài Chữ '*Hiểu, Biết, Thấy,* 'trong Tân Ước:

Hy La có nhiều động tự khác nhau, tuy có thể dịch theo nghĩa ***Biết/ Thấy/*** và ***Hiểu*** song có phân ra mức độ cao thấp:
Xin chỉ chọn vài chữ nghĩ cần cho bài này và tự ý đánh số

Biết #4 eido . εἰδῶ latinh video
nhìn thấy/ biết ai hay điều gì theo giác quan hay do nhận xét .

Vd 1. Mat 2:2 (Ba Vua hỏi) : "Đức Vua dân Do-thái mới sinh, hiện ở đâu? Chúng tôi đã ***thấy*** vì sao của Người xuất hiện bên phương Đông, nên chúng tôi đến bái lạy Người.

Vd 2: Mat 25: 38 Bấy giờ những người công chính sẽ thưa rằng: "Lạy Chúa, có bao giờ chúng con đã ***thấy/ biết*** Chúa đói mà cho ăn, khát mà cho uống;[38] có bao giờ đã ***thấy/biết*** Chúa là khách lạ mà tiếp rước; hoặc trần truồng mà cho mặc.

Vd 3: XIN CẨN THẬN: Vài vị dịch câu Gioan 1:31 & 1:33, Gioan Tẩy Giả tuyên bố 2 lần về Chúa Giê Su rằng: ***"Tôi không biết*** eido ***Ngài "*** thì giật mình vì tuy dịch *đúng chữ* song nghe ra thấy ra *phi lý*. Đề nghị đọc rằng ***Tôi không biết ra Ngài ", "Tôi không hiểu ra Ngài "*** vì động tự eido này còn có nghĩa dùng con mắt thịt thì không thấy, song dùng con mắt tinh thần, dùng trí tuệ thì thấy ra, hiểu ra... Xin nghe Mat 9:4: *Nhưng Đức Giê-su thấy ra* eido *ý nghĩ của họ, liền nói: "Sao các ông lại nghĩ xấu trong bụng như vậy?[5] Trong hai điều: một là bảo..."*

Biết #3 GINOSKO latinh COGNOSCERE
Biết ai, hay hiểu điều gì một cách thường tình song nhu cầu biết rõ hơn không nói rõ.

Vd1. trong 2 Cor 5:16 Thánh Phao lo dùng ĐT này viết về cách chính ngài hiểu sơ sài về Chúa GieSu trước khi được ơn trở lại như sau*: và cho dẫu theo xác thịt, chúng tôi đã được **biết** Đức Kitô,* (đt ginosko) *thì trái lại nay chúng tôi sẽ không còn **biết (như thế)** nữa.*

Vd2: Mat 21:45 Nghe những dụ ngôn Người kể, các thượng tế và người Pha-ri-sêu *hiểu* là Người nói về họ.

Vd3. Mat 1:25 ĐT cognosco còn được Mattheu dùng theo nghĩa vợ chồng biết nhau theo xác thịt . Sẽ bản rõ câu Mattheu 1:25 **et non cognoscebat eam. GiuSe đã *chẳng hề biết* Bà Maria**

Biết #1: Heurisko latinh invenio
Hiểu biết tường tận theo mức độ cao nhất

Ai ai cũng **ginosko** biết#3 có động đất tại California song nào ai là bậc thầy mà **heurisko** biết#1 đích xác là ngày nào động đất sẽ xẩy đến.

Động tự **biết#1 heurisko** (latin **invenio**) là "**biết#1 rõ, hiểu rõ một cách tường tận, theo cái hiểu chính xác của khoa học, của bậc thầy**". Động tự này chia theo quá khứ là **đã biết#2 heureka**.
Archimedes nhẩy vào bồn tắm đã vui mừng nhẩy lên la lớn: '**heureka**' *ta đã biết#1 ra, ta đã khám phá ra rõ ràng định luật toán học Archimedes.*
Nhiều người bỏ không đọc âm **"h"** nên phát âm ra **eurisko** hay **eureka** , điều ấy Không quan trọng

Đt **invenio** (Latinh) tương đương và cùng nghĩa; xin tra chữ **invention** là phát minh khoa học theo cái hiểu biết rõ ràng của bậc thầy.

Xin tóm tắt : Động tự heurisko / invenio (thể tích cực/ affirmative voice) có nghĩa nôm na rất dài và không là động tự đơn giản song là động tự chót chỉ kết quả của một chuỗi động tự dây chuyền: Đó là các hành động của một người

*(1) sau khi đã nghe, **biết #3, biết** sơ (ginosko) về ai hay điều gì và*
*(2) thấy thích thú hay cần **cố gắng** để biết rõ hơn,*
(3) thì đã xin ơn (aiteó),
*(4) đã **tìm tòi thêm**(zeteo) và*
*(5) kết quả là đạt đến, **hiểu rõ ra** và **khám phá ra** (heurisko/invenio) sự muốn tìm cách thật tường tận.*

> [Tra tự điển **heuriskó** theo **https://biblehub.com/thayers/2147.htm**] Có nghĩa
> a. after searching, to find a thing sought: *sau khi tìm tòi, thì khám phá ra*
> b. "to find by inquiry, thought, examination, scrutiny, observation, hearing; to find out by practice and experience," *tìm ra theo khảo sát, nghiên cứu, kinh nghiệm*... Hay xem https://www.perseus.tufts.edu/hopper/morph?l=euriskw&la=greek#Perseus:text:1999.04.0058:entry=eu(ri/skw-contents

Trộm nghĩ như thế vì Chúa Giê Su phán dạy rằng :
Vd1. **Các con hãy cầu xin (aiteo) ơn Chúa, thì sẽ được ơn Chúa; Các con hãy tìm (zeteo) Chúa thì sẽ được gặp (heurisko) Chúa; Các con hãy gõ cửa thì sẽ được mở cho. Mat 7:7**
Mattheu: Aiteite, kai dothesetai hymin; zeteite, kai heuresete (ĐT heurisko) ; krouete, kai anoigesetai hymin
Nova Vulgata **Petite, et dabitur vobis; quaerite et invenietis (ĐT invenio); pulsate, et aperietur vobis..**

Biết #2. Heurethê/ inventa est
đã được Ơn Trên cho cơ hội, hay bậc thầy chỉ dạy cho để mà tìm hiểu ra và được biết rõ ràng hơn

[cùng động tự heuriskô song chia theo - thể thụ động */ đã được Ơn Trên giúp, đã được cho cơ hội mà biết rõ ra hay tìm ra]* .

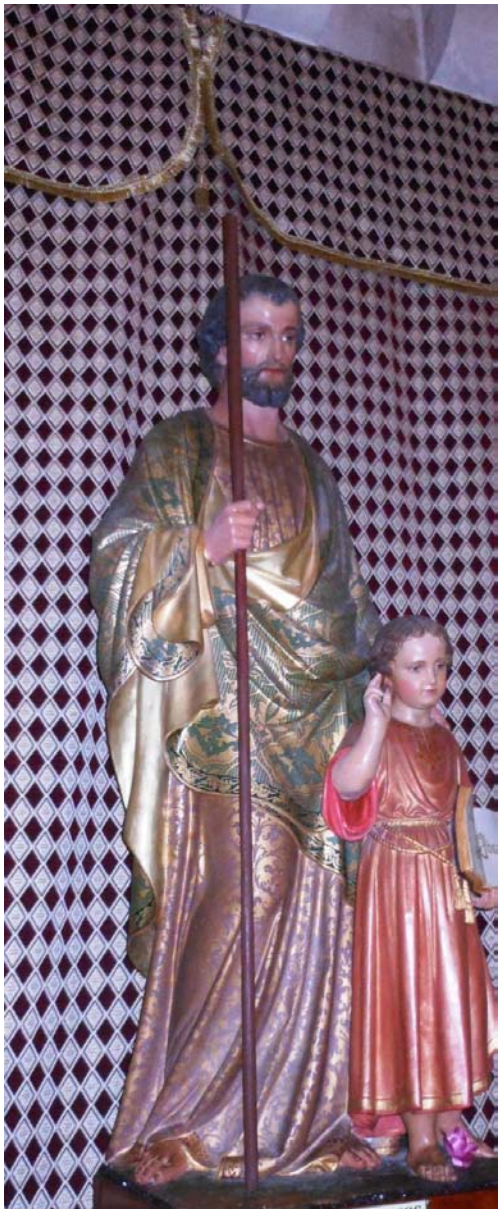

***Sách Thánh nói rằng GiuSe tuy là loài người song đã được Chúa Thánh Thần ban ơn* để mà**
Heurethê/ inventa est
Được hiểu rõ
Mầu Nhiệm Giáng sinh
nhờ Đức Tin

(<< Tượng Hai Bố Con tại Nhà Thớ Thánh GiuSe tại nha thờ xây trên Miếng Đất của Thánh Gia tại Nazareth. Chua Giê Su đã trải nghiệm thời ấu thơ tại đây)

Sau khi ta nghe Archimedes hớn hở la lên '**heureka'**, thì hai trăm năm sau tại một xó làng Nazareth, có một người tên là GiuSe quỳ gối chia động tự **heurisko** theo thể thụ động thời quá khứ ra **được biết#2 heurethê -** latin **inventa est**.

Xin đọc: **GiuSe tôi đã được heurethê –(**latin **inventa est**) **GiuSe tôi đã được chỉ dạy cho biết#2 rất rõ ràng: Maria là Mẹ Sanh Ra Chúa song lại là "bạn đời" của tôi, và GiêSu Chúa Cứu Chuộc của tôi lại sẽ gọi tôi là "bố". Tôi run sợ**. GiuSe này hèn hạ chẳng đáng gánh trách nhiệm làm chồng Mẹ Chúa Con, làm Cha Nuôi Chúa GieSu. GiuSe không muốn xấc xược ô nhục Maria và Bào Thai Chí Thánh GiêSu.

Xin tạm kết luận: Ý của câu Mat 1:18**: Hồng Ân/ Mầu Nhiệm Giáng sinh** (Generatio) **đã được cho GiuSe biết để ông cố gắng tìm hiểu mà khám phá ra thật tường tận (inventa est) bởi ơn Chúa Thánh Thần bà Maria cưu mang Bào Thai Thánh trong lòng là Chúa Emmanuel.**

Để được inventa est hiểu biết tường tận về một mầu nhiệm thì phải có Ơn Trên. Ơn ấy đã được ban trong suốt cuộc đời ngài. Ngài đươc ban cho cách nào, soi sáng thế nào , đến mức độ nào thì tôi không biết rõ song *đầy đủ để thi hành sứ vụ*.

Thánh Phaolo dạy chúng ta rằng Kế Hoạch Ba Ngôi Thiên Chúa Cứu Độ loài người vì Lòng Thương Xót đã có trước khi quả đất và cả vũ trụ được tạo dựng. Thật vậy, *" CHÚA đã chọn chúng ta trong Chúa GIESU , từ trước tạo thiên lập địa, để chúng ta được nên thánh thiện và được nên tinh trong (immaculati) trước mặt Người. (Epheso 1: 4).* Để thực hiện điều ấy, Chúa CHA đã chọn và đã sai đi Chúa GieSu và nhiều cộng tác viên. Ví dụ tiên tri Gieremia cho biết Chúa chọn ông trước khi ông sanh ra để làm tiên tri cho Chúa: *" Xảy có lời Yavê đến với tôi mà rằng: [5] Trước khi Ta nắn ra ngươi trong lòng mẹ, Ta đã biết ngươi; và trước khi lọt dạ mẹ, Ta đã tác thánh ngươi, Ta đã đ ặt ngươi làm tiên tri cho các dân tộc!* " (Gieremia 1:5)

Như vậy tôi tin rằng trước **thời gian đính hôn** của Hai Vị, kể cả trước **thời gian #2 rước dâu** của Hai Vị v.v... thì ***Hai Vợ Chồng Maria và GiuSe đã được Thánh Ý tuyển chọn và giao phó chức vụ cộng tác viên cho Chúa Giê Su và Chúa Thánh Thần trong công cuộc cứu độ loài người.***

Sách Thánh lại nói rằng MARIA tuy là loài người song đã được Chúa Thánh Thần ban ơn
để mà *heurisko / invenio* tìm hiểu ra rõ ràng, và *đắc sủng nơi Thiên Chúa* *nhờ Đức Tin*

Xin nghe Thiên thần Gabriel đã khen Đức Nữ Tinh Trong Maria là người đầu tiên trong Tân Ước đã biết chia ĐT heurisko theo đúng nghĩa trong Sách Thánh : xin quý vị nghe thiên thần nói với Đức Nữ Maria khi truyền tin như sau: (Luca 1:28-30)

Nova Vulgata 1: 30 Et ait angelus ei: " Ne timeas, Maria;
invenisti (ĐT invenio/heurisko) enim gratiam apud Deum.

Bản Hy Lạp : LuCa 1:30: kai eipen ho angelos autē Mē phobou, Mariam; **heures** (ĐT heurisko) gar charin para tō Theō;

LuCa 1: 28: Vào nơi bà ở, thiên thần nói: **"Vui lên! Hỡi Đầy ơn phúc! Chúa ở cùng người!"** [29] Nhưng lời đó đã làm bà xao xuyến lắm, và bà suy tính lời chào đó có nghĩa gì. [30] Và thiên thần nói với bà: "**Maria, đừng sợ! vì người đã đắc sủng [heurisko/ invenio] nơi Thiên Chúa.** (Tân Ước Cha Thuấn)

Tôi tìm tòi ý nghĩa hai chữ **đắc sủng** là hai chữ Hán Nôm . Chữ Nôm là chữ Việt song theo cách được viết vào thời các Thánh Tử Đạo , theo cuốn **Tự điển Taberd** của hoc giả linh mục Philipphe Phan Văn Minh tức *Cha Thánh Tử Đạo Minh* cộng tác với ĐGM Taberd, (cuốn tự điển tiếng Việt thứ nhì sau cuốn Tự Điển Đăc Lộ; và cuốn **Giúp Đọc Nôm Và Hán Việt** của hoc giả linh mục Trần Văn Kiệm. Tôi khám phá ra

得**Đắc : invenire, Được**

寵 **Sủng : Yêu cho nên hay ban ân huệ,**

Sủng ái, Ban Ơn Sủng

http://www.nomfoundation.org/nom-tools/Taberd-Dictionary?p=quoc_ngu&uiLang=en
https://www.chunom.net/Tu-dien-Han-Nom

Từ điển Taberd/Dictionarium Anamitico-Latinum/Compendium versificationis Anamiticæ

https://vi.wikisource.org/wiki/T%E1%BB%AB_%C4%91i%E1%BB%83n_Taberd/Dictionarium_Anamitico-Latinum/Compendium_versificationis_Anamitic%C3%A6

LuCa viết động tự ΕΥΡΕC heures/ eurisko/ invenio :
Cha Thánh Philipphe Phan Van Minh dịch *đắc* là invenio/ invenire.
Cha Nguyễn Thế Thuấn dùng chữ *đắc sủng* rất trọn ý
cho nên nếu dịch từng chữ dịch từng chữ thì nôm na như sau:
vì Bà *đã hiểu rõ, đã khám phá ra rõ* (ĐT heurisko/ invenio) Hồng Ân Thiên Chúa với Bà.

Tân Ước không cần nói dài hơn liên hệ và Tình Thương và Ân Sủng Chúa đã ban từ ngàn đời cho Đức Maria. Ta chỉ đếm các Ơn Maria nhận đươc. Song danh sách dài quá không đếm hết nên gọi tắt theo cách thiên thần nói là :

MARIA, ĐẤNG ĐẦY ƠN PHÚC

Vì thế, Đức Nữ Maria khi được chị Bernadettte hỏi TÊN của Bà tại hang đá Lộ Đức, ngày March 25, 1858 là ngày hàng năm ta mừng Lễ Mẹ được Truyền Tin cưu mang Chúa,thì Đức Nữ đã nói TÊN của Ngài như sau:

QUE SOY ERA IMMACULADA CONCEPTIOU

[diễn dịch] ***Tôi, MARIA, là*** *(ERA)* ***người*** *(QUE)* ***được CHA TRỜI thương ban cho ơn immaculada Tinh Trong khỏi mọi tội lỗi từ phút giây vừa được CHA cho đầu thai làm người.***

Lời Đức Mẹ nói được ghi khắc trên chính hòn đá Đức Mẹ đã đứng khi hiện ra. Ta quen miệng xưng tụng ***Đức Mẹ immaculata vô nhiễm*** *không mắc tội tổ tông thì đúng song chưa trọn vẹn vì mới nói được nửa câu; xin nói thêm cho trọn là Đức Mẹ được hai ơn:*

(a) Ơn linh hồn ***immaculata tinh trong không bao giờ phạm tội và***
(b) ơn thân thể immaculata suốt đời hằng tinh trong (đồng trinh)

Ước mong bài đơn sơ này, dựa theo văn phạm , kịp đên như món quà Mừng Lễ Đức Nữ Immaculata Tinh Trong và lễ Bê Mạc Năm Thánh Giu Se 2021. Mong giúp đọc được vài khúc mắc của câu Mat 1:18 va thiếu sót khi dich để vinh danh Chúa và Thánh GiuSe và Đức Nữ Tinh Trong Maria. Kính xin quý vị gần xa góp ý.

Chúng ta sẽ đọc tiếp các câu Mat 1: 19 đến Mat 1:25.

Kính Chúc Quý Vị - nhất là Hai chị Anna và Maria de L'Immaculée thân yêu của tôi - và các vị mang tên thánh Maria và Gi Se Niềm Vui Mừng cho Ngày Lễ Đức Mẹ Vô Nhiễm 2021 cũng là ngày Bế Mạc Năm Thánh GiuSe
Và đón nhận Ơn Toàn Xá nhân Hai Ngày Lễ trọng đại này.

(Xin xem thêm cước chú: Hai bài đọc thêm)

Chúng ta mừng đón Ba Đại Lễ sau đây
8 Th 12: Đại Lễ Đức Mẹ Hồn Xác HằngTinh Trong Đại Lễ Đức
10 Th 12: Đại Lễ Mẹ Nazareth/ Loreto
12 Th 12 Đại Lễ Đức Mẹ Guadalupê Mexico

NguyenCongBinh

Lsnguyencongbinh@gmail.com

CƯỚC CHÚ1 : Lễ Mừng Đức Mẹ Thánh Gia Nazareth tại Loreto

Với lòng kính mến và cậy trông vào Đức Mẹ Đầy Lòng Thương Xót, ĐTC Phanxico thường đến cầu nguyện tại Đền **Đức Mẹ Thánh Gia Nazareth** tại Loreto (nước Ý). Đền được xây khoảng thế kỷ 14 với những viên gạch lịch sử đã được Thánh GiuSe chọn xây cho Căn Nhà Nazareth của Thánh Gia nơi Chúa Bé Thơ chậy nhẩy bên Mẹ và Cha Nuôi GiuSe được chuyển từ Do Thái về.

ĐTC Phanxico đã thiết lập Ngày **Lễ Mừng Đức Mẹ Thánh Gia Nazareth Loreto** là ngày 10 Th 12 mỗi năm, kính nhớ ***Ơn Làm Mẹ Chúa của Đức Nữ Maria Tinh Trong*** **qua Mầu Nhiệm Truyền Tin và Mầu Nhiệm Chúa Nhập Thể.**

Người Công Giáo Việt Nam không ai xa lạ với Đức Mẹ Loreto vì ai ai cũng thuộc **Kinh Cầu Đức Mẹ Loreto** (th kỷ 13) xuất phát từ Đền Đức Mẹ Loreto (Italia) này. Xin chú ý là trong Kinh Cầu có câu rằng

" **Sancta Virgo virginum** "

và ta quen đọc rằng: -

- **Rất Thánh Nữ đồng trinh trên hết các kẻ đồng trinh ."**
- **Cầu cho chúng con**

Tước hiệu cao sang này được đặt ở vị trí thứ ba trong phần mở đầu Kinh ngay trước tước hiệu **Đức Mẹ Chúa Kitô.** Song nếu có ai hỏi quý vị dựa vào

chỗ nào trong Kinh Thánh mà đọc như thế ; và xin giải thích rõ theo Ý của Kinh Thánh :

a) đồng trinh (Virgo) **là gì?**

b) đồng trinh trên hết các kẻ đồng trinh khác (Virginum) **là gì ?**

thì có lẽ quý vị sẽ ngần ngại.

Theo tôi thì "**Câu dịch rất đúng"** song ta dịch lỏng lẻo quá, miệng đọc "**đồng trinh** (Virgo)" song lòng không nhớ đến Lời Kinh Thánh nên không những nghe không thuận tai, mà còn làm anh em không cùng Niềm Tin, chỉ hiểu theo nghĩa đen, buồn cười cho rằng người Công Giáo ngây thơ tin vào chuyện y khoa không thể đo lường. Xin học hỏi chung câu đề nghị trả lời theo bài kèm.

Khi ca vang "Đức MARIA ĐỒNG TRINH hơn hết các kẻ ĐỒNG TRINH" thì phải hiểu tước hiệu ấy thế nào theo Kinh Thánh?
http://conggiaovietnam.net/upload/article/f__1575258443.pdf

CHÚC MỪNG GIÁNG SINH

CƯỚC CHÚ 2 : Xin cũng đọc thêm bài sau để bổ túc bài vừa đọc:
Đọc câu Mt 1:24 &25 trong NOVA VULGATA là Bản Lời Chúa Chính Thức và Mới Nhất của Mẹ Hội Thánh
http://conggiaovietnam.net/upload/article/f__1615621112.2.pdf

Đức Thánh Cha Phanxicô đặc biệt dành riêng năm nay 2021 làm **Năm Kính Thánh Cả GiuSe**.

Mừng Năm Thánh GiuSe thì ta phải chính thức xin lỗi GiuSe vì ta trước đây đã đọc Sách Thánh Mattheu cách sai lầm về Ngài. Chuyện khó nói là ta đã theo các học giả nông nổi đoc rằng GiuSe sau khi đã tình cờ đính hôn với Đức Nữ Tinh Trong là Mẹ sanh ra Chúa Con thì khám phá ra Bào Thai Thánh song lại nghi ngờ là hoang thai; tuy ông công chính song không ném đá vì thương hại hai mẹ con song vẫn nhất định "ly dị". vân vân ... Đó cả là một sự sai trái kéo dài cả nhiều trăm năm.

Xin cám ơn quý vị đã đọc và góp ý. Xin giúp phổ biến rộng.